

จาฤกวัดราชประดิษฐ

พระราชนิพนธ์ในรัชกาลที่ ๔

พระเจ้าบรมวงษ์เธอ พระองค์เจ้าบุษบันบัวผัน

โปรดให้พิมพ์ครั้งแรก

ปีมะเมีย พ.ศ. ๒๔๖๑

พิมพ์ที่โรงพิมพ์อักษรนิติ

หนังสือสงวน
ห้าม
นำออกนอกห้องสมุด

คำนำ

พระเจ้าบรมวงษ์เธอ พระองค์เจ้าบุษบันบัวผัน จะทรงบำเพ็ญพระกุศล สนองพระคุณเจ้าจอมมารดาห่วง ในงานศพครบร้อยวัน มีพระประสงค์จะทรงพิมพ์หนังสือแจกสักเรื่อง ๑ จึงมีรับสั่งมายังกรรมการหอพระสมุดวชิรญาณ ให้ช่วยเลือกเรื่องหนังสือถวาย แลรับสั่งมาโดยเฉภาะว่า ถ้าได้เปนพระราชนิพนธ์ ในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จะถูกพระไทยยิ่งกว่าหนังสืออื่น

ข้าพเจ้าเปนผู้เลือก ด้วยความตั้งใจจะให้สมพระประสงค์ มาระลึกขึ้นได้ว่า เมื่อพระเจ้าบรมวงษ์เธอ กรมพระสมมตอมรพันธุ์ เสด็จดำรงตำแหน่งสภานายกหอพระสมุดวชิรญาณอยู่นั้น ได้เคยทรงปรารภว่า พระราชนิพนธ์ซึ่งจาฤกไว้ที่วัดราชประดิษฐ ยังไม่ได้พิมพ์ ควรจะหา

โอกาศ พิมพ์ เสีย สักครั้งหนึ่ง ข้าพเจ้าระลึกขึ้นได้ ดังนี้ เห็นเหมาะ ด้วย ประการ ทั้งปวง จึง วาน พระญาณ วิจิตรให้ไป จำลอง ความ พระราชนิพนธ์ มา จาก วัด ราช ประดิษฐ แลให้แปล ส่วน ภาษา มคธ พิมพ์ถวาย ตาม พระประสงค์ ของพระเจ้า บรมวงษ์ เธอ พระองค์ เจ้า บุษบัน บัวผัน ใน ครั้ง นี้

พระราช นิพนธ์ ที่ จาฤก ไว้ วัดราช ประดิษฐ เปน ประกาศ ภาษาไทย จาฤกแผ่นศิลา ติดไว้ ในซุ้มจรนำ ข้าง ด้านหลัง พระ วิหาร หลวง ๒ ประกาศ นอก จากนั้นตามหลักศิลาที่เปนสิมามีจาฤกคาถา ภาษามคธ อักษรขอม ย่อ ส่วน ภาษาไทย ทรงพระราชนิพนธ์ เปนโคลง สี่ จาฤก ด้วย อักษรไทย ย่อ กำกับไว้ ทุก เสาสิมา ทั้ง ๑๐ หลัก เรื่อง ความใน จาฤก ทั้งปวงนี้ อย่างไร อ่าน ต่อไปใน สมุด เล่ม นี้ จะ ทราบความได้ ใน พระราช นิพนธ์ แล คำแปล ทุก ประการ

กรรมการ ขออนุโมทนา พระราชกุศล บุญราษี ซึ่ง พระเจ้า บรมวงษ์ เธอ ฯ ทรง บำเพ็ญ แล เชื่อ ว่า ท่าน ทั้งหลาย ที่ได้ อ่าน หนังสือใน สมุด เล่ม นี้ คง จะ ถวาย อนุโมทนา ด้วย ทั่ว กัน

ดำรงราชานุภาพ สภานายก

หอ พระสมุด วชิรญาณ

วัน ที่ ๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๖๑

พระราชนิพนธ์
ประกาศที่พัทธสิมา วัด ราชประดิษฐ์
(จากแผ่นศิลาติดไว้หลังพระวิหารหลวง)

๏ ข้า ฯ ผู้มีชื่อไว้ในท้าย หนังสือนี้ ขอ ประกาศ ว่า ที่ ใน ภาย ใน พระ นคร ติด ต่อ ไป ข้าง ใต้ วังหวัด ตึกดินเก่า ซึ่งบัดนี้เปน สนาม ทหาร แล ติด ต่อข้าง ใต้ ตวันออก หลัง วัง หม่อม เจ้า ติศ ช่าง หล่อ แลติด ต่อ ข้าง เหนือ วัง กรมหมื่น อมเรนทรบดินทร ฯ แล ติดต่อข้างด้าน ตวัน ตก ถนนริมคลองโรงสี คิด ที่ ยาวไป ข้าง ตวัน ตก มา ตวัน ออก ๓๕ วา กว้าง ไป ข้าง เหนือต่อใต้ ๓๑ วา ๓ ศอก เดิมเปนที่ หลวง อยู่ ข้าง ตึกดิน สำหรับ พระราช ทาน ข้า ราชการ ที่ ต้อง พระราช ประสงค์ ใช้ใกล้ ๆ อาไศรย อยู่ แล

แต่ก่อนมีผู้สร้างโรงธรรม ลงในด้านตวันออกของที่นี้ โรงนั้นได้เปนที่มีธรรมเทศนา แลทำบุญให้ทานของชาวบ้านอยู่ใกล้เคียงที่นี้ช้านาน แลเปนที่ประดิษฐานพระพุทธรูป พระบทเขียน เหมือนกับเปนอารามวิหารโดยสังเขป ครั้นมาเมื่อแผ่นดินพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ต้องพระราชประสงค์ที่นี้เปนสวนกาแฟ จึงให้ไล่บ้านเรือนที่อยู่ในที่นี้เสียสิ้น เจ้าของโรงธรรมการเปรียญต้องรื้อโรงธรรมไปปลูกที่อื่นเสีย ด้วยที่นี้ก็เปนที่สวนกาแฟมาหลายปี จนแผ่นดินประจุบันนี้ แลบัดนี้ไม่ได้ทำสวนกาแฟ ก็รกร้างว่างเปล่าอยู่ ก็บัดนี้เจ้านายข้าราชการข้างน่าบ้าง ข้างในบ้าง ซึ่งเคยเปนศิษย์ศึกษาประพฤติการทำบุญให้ทาน ตามคติลัทธิอย่างธรรมยุตติกาพากันบ่นว่าวัดพระสงฆ์คณะธรรมยุตติกาอยู่ไกล

จะ ทำ บุญให้ ทาน ก็ ยากไป ต้องไปไกล ลำบาก ฯ ข้าฯ ผู้ มี ชื่อ เขียนไว้ ข้าง ล่าง เดิม เปน ครู อาจารย์ ต้น ลัทธิ ชำระ ข้อ ประฏิบัติ ต่าง ๆ ให้ เปนเยี่ยง อย่าง ในคณะ พระสงฆ์ธรรม ยุตติกนิกาย คิดถึง การ พระพุทธ สาสนา ซึ่ง ตนได้ ชำระไว้ มีความ ปราถนา จะ ใคร่ ได้ พระสงฆ์คณะ ธรรมยุตติก นิกายนั้น มา มี อยู่ใน ที่ใกล้ ที่ ตัว อยู่ แล จะให้ สม ประสงค์ ท่าน ทั้ง หลาย ชาย หญิง ทั้ง ปวง ถือ ชอบใจ ดัง ว่า แล้ว นั้น ด้วย อนึ่ง คิดว่า ศาลาโรงธรรม การเปรียญ ก็สมมติ ว่าเปน ที่ ตั้ง หอ พระพุทธรูป ฤๅ หอ พระไตรปิฎก ฤๅ อาสน ศาลา ที่ ประชุม สงฆ์ เปน ที่ นมัสการ ทำ บุญ ให้ ทาน ของ ทายก สัปบุรุษ ผู้ มี ศรัทธา คล้าย กับ อาราม วิหาร ที่ เปนเจดีย์ สถานแล ที่ อยู่ พระสงฆ์ โดย สังเขป ก็โรง ธรรม ศาลา การเปรียญ เก่า ซึ่ง มี อยู่ใน ที่ นี้ นั้น เจ้า ของรื้อไป เสียแล้ว ควร จะปลูก

สร้างขึ้นใหม่ด้วย เพราะเหตุดังว่าแล้วนั้น ฯ ข้า ฯ มีชื่อเขียนข้างท้ายหนังสือนี้จึงได้คิดจะทำเจดีย์สถาน แลธรรมสภาแลวิหารที่อยู่พระสงฆ์คณะธรรมยุตติกนิกาย ตามประสงค์ของตนแลท่านทั้งหลายชายหญิงอื่นเปนอันมากนั้นในที่นี้ใกล้พระบรมมหาราชวังซึ่งเปนที่อยู่ จึงคิดว่าที่นี้เปนที่สวนกาแฟของหลวง ของแผ่นดินเปนของกลางอยู่ ไม่ควรจะยกเอามาถวายเฉภาะเปนของพระสงฆ์คณะธรรมยุตติกนิกายเปนที่พิเศษได้ เห็นว่าจะเปนทำให้เสียประโยชน์แผ่นดินไป จึงได้สั่งให้กรมพระนครบาลวัดที่นี้ กะลงเปนตรางละวาแล้วตีราคาตาตรางละบาท ที่นี้ยาวไปข้างตวันตกมาตวันออก ๓๕ วา กว้างไปข้างเหนือต่อใต้ ๓๑ วา ๓ ศอก เปนตรางวาได้ ๑๐๙๘ วา ฯ ข้า ฯ มีชื่อจดไว้ในท้ายหนังสือนี้ จึงได้สละ

ทรัพย์ เปน ของนอก จำนวน มิใช่ ของขึ้น ท้อง พระคลัง ๑๐๙๘ บาท คิดเปนเงิน ๑๘ ชั่ง ตำลึง กึ่ง ได้มอบ เงินให้ กรม พระนครบาล รับไป จัด ซื้อที่ อันที่ต้องการใน ราชการ แผ่นดิน คือ ที่ เปน ที่ ตั้ง กองรักษา ถนน หน ทาง บ้านเมือง ที่ ซึ่ง จัด ซื้อ ด้วยทรัพย์ จำนวน นั้น เจ้า พระยา ศรีสุริยวงษ์ สมันตพงษ์พิสุทธิ มหาบุรุษรัตโนดม สมุห พระ กระลาโหม ได้รู้เห็น ตรวจ ตราให้ จ่าย เงิน จัดซื้อ ที่อันเปน อันเปลี่ยนที่ นี้ เสร็จ สมควร แล้ว ก็ บัด นี้ ที่ อัน นี้ ตกเปนของ ฯ ข้า ฯ มีชื่อเขียนไว้ ใน ท้าย หนังสือ นี้ ผู้เดียว จึ่ง ฯ ข้า ฯ มี ชื่อ เขียนไว้ ใน ท้าย หนังสือนี้ ยอม ยก ที่ นี้ให้ เปน ส่วน เพื่อ กุศล แก่ บุตรภรรยาญาติ พี่ น้อง และ บริสัช ฝ่าย น่า ฝ่ายใน บรรดา ที่ มีน้ำ ใจ เลื่อมใส ศรัทธา นับถือ ปรนิบัติ พระพุทธ สาสนาอย่าง คติลัทธิ พระสงฆ์ ธรรมยุตติกนิกาย ทั้งปวงแล้ว

จึงพร้อมใจกันด้วยปฤกษากันบ้างคาดใจกันบ้าง ขอยอมยกที่นี้ซึ่งได้ก่อคันขึ้นด้วยอิฐ มีหลุมที่ปั้กเสาศิลานิมิตรในทิศทั้งแปดนี้ ให้เปนส่วนตัดขาดจากพระราชอาณาเขตร เปนแขวงวิเศษเรียกว่าวิสุงคามสิมา มอบถวายแก่พระสงฆ์คณะธรรมยุตติกนิกาย อันมีในทิศทั้ง ๔ อันมาแล้วก็ดี ยังไม่มาแล้วก็ดี เพื่อว่าในที่กำหนดไว้จะสร้างพระเจดีย์แลที่ตั้งพระปฏิมากร เนื้อที่เท่าใดพระเจดีย์แลซุกชีรอบจะได้ตั้งลง ที่เท่าใดซุกชีแท่นพระพุทธรูปจะได้ตั้งลง ที่เท่านั้นยกถวายเปนพุทธบูชาแต่สมเด็จพระผู้ทรงพระภาคย์ซึ่งเปนพระบรมสาศดา อันเสด็จปรินิพพานแล้ว ที่นอกนั้นรอบขอบจังหวัดที่กำหนดแล้ว ขอยกให้เปนที่อยู่อาไศรยประพฤติพรหมจรรย์ แลประพฤติการพระพุทธสาสนาสั่งสอนศึกษาเล่าเรียน

พระธรรมวินัย แลทำสังฆกรรมน้อยใหญ่
ตามวินัยกิจโดยสดวกทุกประการ แต่ที่นี้
คงขาดเปนของพระสงฆ์คณะธรรมยุตติกนิกาย
ผู้เปนศิษยานุศิษย์ศึกษาตามธรรมลัทธิซึ่ง ๆ ข้า ๆ
ผู้มีชื่อเขียนไว้ในท้ายหนังสือนี้ ได้เริ่มได้ริ
ได้ชำระตกแต่งตั้งตำราขึ้น แลท่านผู้มีปัญญา
เลอียดได้ชำระตกแต่งต่อไปนั้นพวกเดียว ก็
ผู้จะได้อยู่ได้บริโภคที่นี้ต่อไปนั้น ๆ ข้า ๆ
ผู้มีชื่อเขียนไว้ในท้ายหนังสือนี้ ยอมให้อยู่แต่
ท่านผู้ที่คนทั้งปวงรู้พร้อมกันว่าเปนศิษย์ศึกษาต่อ ๆ
ไปจาก ๆ ข้า ๆ ผู้มีชื่อเขียนไว้ในท้ายหนังสือ
นี้ ๆ ไม่ยอมให้พระสงฆ์สามเณรพวกอื่น ที่
มิใช่ศิษยานุศิษย์ศึกษาสืบไปแต่ ๆ ข้า ๆ นั้น
เข้าอยู่เปนเจ้าของเลย เปนแต่ไปสู่มาหา
ฤๅอาศรัยในกำหนดวันเวลาตามน้ำใจยอมโดยชอบ

ใจ ของ พระสงฆ์คณะ ธรรมยุตติกนิกาย นั้นได้ ก็ ถ้าพระสงฆ์คณะ ธรรม ยุตติกนิกาย ที่ อยู่ใน ที่ นี้ ก็ ดี ที่อื่น ก็ดี กลับ จิตร กลับใจ กลับ รีต ลัทธิ ถือ อย่าง พระสงฆ์ นิกาย อื่น ก็ดี เข้า รีต ฝรั่ง แล สาสนา อื่น ก็ ดี แล้ว ก็ เปน อัน ขาด หลุด จาก เปน เจ้า ของ ที่ นี้ จะ อยู่ในที่ นี้ไม่ได้ ก็ ถ้าด้วย เหตุใด เหตุ หนึ่ง พระ สงฆ์ คณะ ธรรม ยุตติก นิกายสาย สูญ สิ้น ไม่ มีในแผ่น ดิน เมื่อ นั้น ที่ อัน นี้ จง ตก เปน ของ พระ ผู้ มี พระภาคย์ พระ บรม ศาศดา พระศรี สัมมา สัมพุทธเจ้าที่ ปรินิพพาน แล้ว นั้น เถิด ใคร มี ศรัทธา จะ ปรนิบัติ นมัสการ พระเจดีย์ ก็จง มาปรนิบัตินมัสการ เถิด ใคร จะใคร่ จำ ศีล ภาวนา ก็ จง มา จำ ศีล ภาวนา ตาม ควร แก่ ความ เลื่อมใส เทอญ

เมื่อ ที่นี้ เปน ของ พระสงฆ์ คณะ ธรรมยุตติกนิกาย ดัง นี้แล้ว ฯ ข้า ฯ ผู้ มี ชื่อเขียนไว้ ในท้าย หนังสือ

นี้ ถ้ายังยืนยงคงชีพอยู่ ก็จะอุสาหทำพระเจดีย์ แลเรือนพระพุทธปฏิมากรแลโรงธรรมสภาแลกุฎีวิหารที่อยู่พระภิกษุสงฆ์ แลที่ต่าง ๆ เปนเครื่องประดับพระอารามทั้งปวง ไปตามกำลังจนบริบูรณ์ทุกอย่างเต็มตามประโยชน์ ที่พระสงฆ์จะบริโภคอาไศรย ได้ขนานนามไว้ว่าวัดราชประดิษฐ์สถิตยธรรมยุตติการาม แต่ที่นี้ใกล้พระราชวัง ถ้าพระเจ้าแผ่นดินในอนาคตไม่โปรด จะต้องประสงค์ที่นี้ใช้ในราชการแผ่นดิน ก็ขอให้ซื้อที่อื่นเท่าที่นี้ ฤๅใหญ่กว่าที่นี้ด้วยราคาเท่าที่นี้ ในที่ใกล้บ้านคนถือพระพุทธสาสนาไม่รังเกียจเกลียดชังพระสงฆ์ธรรมยุตติกนิกาย พอเปนที่ภิกขาจารได้ แลไม่ใกล้เคียงชิดติดกับวัดอื่นเปลี่ยนก่อนจึงได้ ของอะไร ๆ ข้า ฯ ผู้มีชื่อเขียนไว้ในท้ายหนังสือนี้ได้สร้างสถาปนาการลงไว้ในที่นี้ ก็ต้องสร้างใช้

ให้ดีให้งามเหมือนกัน จึงควร จะเอาที่นี้ เปนที่ หลวงใช้ ใน ราช การได้ ถ้า จะโปรดให้ เปนวัด ที่อยู่ พระ สงฆ์ พวกอื่นเหล่า อื่น ก็เหมือน กัน ขอ รับ ประทานให้ซื้อ ที่ใช้ สร้าง วัดให้ ก่อน จึง จะเปลี่ยน ให้ พระสงฆ์พวก อื่น หมู่ อื่น อยู่ได้ ถ้าไม่ได้ซื้อ ที่ อื่น สร้าง วัดใช้ ไล่ พระสงฆ์คณะ ธรรมยุตติกนิกาย ของ ฯ ข้า ฯ มี ชื่อ เขียนไว้ ใน ท้าย หนังสือ นี้เสีย เปล่า พระสงฆ์ พวก อื่น เข้า มา อยู่ เปน เจ้า ของ เอา อำนาจเจ้า นาย มาไล่ เจ้า ของ เสีย ชิง เอา ก็ จะ เปน ปสัยหาวหาร อทินนาทานไป ขอ ท่าน ผู้ เปนใหญ่ ในแผ่น ดินใน อนาคต จงโปรด ประพฤติ ตาม ฯ ข้า ฯ มี ชื่อ เขียนไว้ ใน ท้าย หนังสือ นี้ ซึ่ง เปน เจ้า ของ ที่ กำ วัด ราช ประดิษฐ์ นี้ สั่งไว้ ทุก ประการ จึง จะ มี ความ เจริญ ศุข ฯ ข้า ฯ มี ชื่อ เขียนไว้ ใน ท้าย หนังสือ นี้ได้ แผ่ ส่วนกุศล ถวาย แก่เทพยดา รักษา พระนคร ทั้งปวง

แลได้ฝากวิคราชป[illegible]เคียฐ์นี้ไว้แค่เท[illegible]ยคาให้รักษา
อยู่แล้ว ฯ

ประกาศไว้วัน ๖ ฯ ๑๒ ๑๒ ค่ำปีชวดฉศก พร[illegible]
พุทธสาสนกาล ๒๔๐๗ พร[illegible]ษา ศักราช [illegible]๒๒๖
เปนปีที่ ๑๔ เปน[illegible]วันที่ ๔๙๔๕ ในรัชกาลประจุบันนี้ ฯ

อิทํ มยา ปรเมนทมหามกุฎ์สมา บันทัด ทั้งปวงใน
สยามวิชิเต รัชชิ การยตา กระดาษนี้เปน
สำคัญแต่สมเด็[illegible]
พร[illegible]ปรเมนทรมหา
มกุฎ พร[illegible]
เกล้าเจ้ากรุงสยา[illegible]

พระราชนิพนธ์

ประกาศกรุงอาราธนาพระสงฆ์ผูกพัทธสีมาวัดราชประดิษฐ์ จาฤกในศิลาแผ่นเดียวกับจาฤกก่อน ความในจาฤกหลังนี้ ที่ในวง ( ) ไว้ในฉบับพิมพ์นี้ซ้ำกับจาฤกก่อน ผิดกันแต่ข้างท้าย

(ๆข้าฯ ผู้มีชื่อเขียนไว้ในท้ายหนังสือนี้ ขอประกาศเผดียงว่า ที่ในภายในพระนคร ติดต่อไปข้างใต้วังหวัดตึกดินเก่า ซึ่งบัดนี้เป็นสนามทหาร และติดต่อข้างด้านตวันออกหลังวังหม่อมเจ้าศิศช่างหล่อ แต่ติดต่อข้างเหนือวังกรมหมื่นภูมเรนทรบดินทร ๆ และติดต่อข้างด้านตวันตกถนนริมคลองโรงสี ที่ที่ยาวไปข้างตวันตกมาตวันออก ๓๕ วา กว้างไปข้างเหนือต่อใต้ ๓๕ วา ๓ ศอก เดิมเป็นที่หลวงอยู่ข้างตึกดิน สำหรับพระราชทานข้าราชการที่ต้องพระราชประสงค์ใช้ใกล้ ๆ อาศรัยอยู่ และ

แต่ก่อน มีผู้สร้างโรงธรรมลงในด้านตวันออกของที่นี้ โรงนั้นได้เปนที่มีธรรมเทศนาแลทำบุญให้ทานของชาวบ้านอยู่ใกล้เคียง ที่นี่ช้านาน แลเปนที่ประดิษฐาน พระพุทธรูปพระบทเขียน เหมือนกับเปนอารามวิหารโดยสังเขป ครั้นมาเมื่อแผ่นดินพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ต้องพระราชประสงค์ที่นี้เปนสวนกาแฟ จึงให้ไล่บ้านเรือนที่อยู่ในที่นี้เสียสิ้น เจ้าของโรงธรรมการเปรียญ ต้องรื้อโรงธรรมไปปลูกที่อื่นเสียด้วย ที่นี้ก็เปนสวนกาแฟมาหลายปี จนแผ่นดินประจุบันนี้ แลบัดนี้ไม่ได้ทำสวนกาแฟก็รกร้างว่างเปล่าอยู่ ก็บัดนี้เจ้านายแลข้าราชการข้างน่าข้างข้างในข้าง ซึ่งเคยเปนศิษย์ศึกษาประพฤติการทำบุญให้ทานตามคติลัทธิอย่างธรรมยุตติกา พากันบ่นว่าวัดพระสงฆ์คณะธรรมยุตติกาอยู่ไกล จะทำบุญให้ทานก็อยากไปต้องไปไกลลำบาก ฯ ข้า ฯ มีชื่อเขียนไว้ข้างล่าง

เดิมเปนครูอาจารย์ ต้นลัทธิชำระข้อปฏิบัติต่าง ๆ ให้เปนเยี่ยงอย่างในคณะพระสงฆ์ธรรมยุตติกนิกาย คิดถึงการพระพุทธสาสนา ซึ่งตนได้ชำระไว้ มีความปราถนา จะใคร่ได้พระสงฆ์คณะธรรมยุตติกนิกายนั้นมา มีอยู่ในที่ใกล้ที่ตัวอยู่ แลจะให้สมประสงค์ท่านทั้งหลาย ชายหญิงทั้งปวงถือชอบใจดังว่าแล้วนั้นด้วย อนึ่งคิดว่าศาลาโรงธรรมการเปรียญก็สมมติว่าเปนที่ตั้งหอพระพุทธรูปฤๅหอพระไตรปิฎกฤๅอาสนศาลา ที่ประชุมสงฆ์ เปนที่นมัสการ ทำบุญให้ทานของทายกสัปบุรุษผู้มีศรัทธา คล้ายกับอารามวิหาร ที่เปนเจดีย์สถานแลที่อยู่พระสงฆ์ โดยสังเขปก็โรงธรรมศาลาการเปรียญเก่า ซึ่งมีในที่นี้นั้นเจ้าของรื้อไปเสียแล้ว ควรจะปลูกสร้างขึ้นใหม่ด้วย เพราะเหตุดังว่าแล้วนั้น ๆ ข้า ฯ ผู้มีชื่อเขียนไว้ในท้ายหนังสือนี้ จึงได้คิดจะทำเจดีย์สถานแลธรรมสภา แลวิหารที่อยู่พระสงฆ์

1221
ร65จ55

ห้าม
นำออกนอกห้องสมุด

คณะธรรมยุตติกนิกาย ตาม ประสงค์ ของตน แล ท่าน ทั้ง หลาย ชาย หญิง อื่น เปน อันมาก นั้น ใน ที่ นี้ ใกล้ พระบรม มหา ราชวังซึ่งเปน ที่ อยู่ จึง คิดว่าที่นี้ เปนที่ สวน กาแฟของ หลวง ของ แผ่น ดินเปนของ กลาง อยู่ ไม่ควร จะ ยก เอา มา ถวาย เฉภาะ เปน ของ สงฆ์ คณะ ธรรม ยุตติกนิกาย เปน ที่ พิเศษได้ เห็น ว่า จะ เปน ทำให้ เสีย ประโยชน์ แผ่น ดินไป จึงได้ สั่งให้ กรม พระ นครบาล วัดที่ นี้ กะ ลง เปนตราง ละ วา แล ตี ราคา ตา ตราง ละ บาท ที่ นี้ ยาวไปข้าง ตวัน ตก มา ตวันออก ๓๕ วา กว้างไปข้าง เหนือ ต่อใต้ ๓๑ วา ๓ ศอก เปน ตราง วาได้ ๑๐๙๘ วา คิด เปนเงิน ๑๘ ชั่ง ตำลึง กึ่ง ฯ ข้า ฯ ผู้มีชื่อ จดไว้ใน ท้าย หนังสือ นี้ จึงได้ สละ ทรัพย์ เปน ของ นอก จำนวน มิ ใช่ ของขึ้น ท้อง พระ คลัง ได้ มอบ เงินให้ กรมพระ นคร บาล รับไป จัด ซื้อ ที่อื่น ที่ ต้อง การในราชการ แผ่น ดิน คือ ที่ เปน ที่ ตั้ง กอง รักษา ถนน หน ทาง บ้าน

เมือง ที่ ซึ่ง จัด ซื้อ ด้วย ทรัพย์ จำนวน นั้น เจ้า
พระยาศรีสุริยวงษ์สมันตพงษ์ พิสุทธิมหาบุรุษรัตโนดม
สมุห พระ กระลาโหม ได้ รู้ เห็น ตรวจ ตรา ให้
จ่าย เงิน จัด ซื้อ ที่ ดิน เปน อัน เปลี่ยน ที่ นี้ เสร็จ สมควร
แล้ว ก็ บัด นี้ ที่ อัน นี้ ตก เปน ของ ฯ ข้า ฯ ผู้ มี ชื่อ
เขียนไว้ ใน ท้าย หนังสือ นี้ ผู้ เดียว จึ่ง ฯ ข้า ฯ มี
ชื่อ เขียนไว้ ใน ท้าย หนังสือ นี้ ยอม ยก ที่ นี้ให้ เปน
ส่วน เพื่อ กุศล แก่ บุตร ภรรยา ญาติ พี่ น้อง แล บริสัช
ฝ่าย น่าฝ่ายใน บรรดา ที่ มี น้ำใจเลื่อมใส ศรัทธา นับถือ
ประฏิบัติ พระ พุทธ สาสนา อย่าง คติ ลัทธิ พระสงฆ์ ธรรม
ยุตติกนิกาย ทั้ง ปวง แล้ว จึ่ง พร้อมใจ กัน ด้วย ปฤกษา
กัน บ้าง ตามใจ กัน บ้าง ขอ ยอม ยก ที่ นี้ ซึ่งได้ ก่อ
คัน ขึ้น ด้วย อิฐ มี เสา ศิลา นิมิตร ปัก ไว้ ใน ทิศ ทั้ง ๘
นี้ ให้ เปน ส่วน ตัด ขาด จาก พระราช อาณา เขตร
เปน แขวง วิเศษ เรียก ว่า วิสุงคามสิมา มอบ ถวาย

แก่ พระสงฆ์ คณะ ธรรมยุตติกนิกาย อันมีในทิศ ทั้ง ๔ [illegible]ั่น มาแล้ว ก็ดี ยังไม่ มาแล้ว ก็ดี เพื่อว่าในที่กำหนด ไว้ จะ สร้าง พระเจดีย์ แล ที่ ตั้ง พระ ปฏิมากร เนื้อ ที่ เท่าใด พระเจดีย์ แล ซุกซีรอบ จะได้ตั้ง ลง ที่เท่าใด ซุกซีแท่น พระพุทธรูป จะได้ ตั้ง ลง ที่ เท่านั้น ยกถวาย เปน พุทธบูชา แก่สมเด็จ พระผู้ทรงพระภาคย์ ซึ่งเปน พระบรม สาศดา อันเสด็จ ปรินิพพานแล้ว ที่นอก นั้น รอบ ขอบ จังหวัด ที่กำหนดแล้ว ขอ ยกให้เปนที่อยู่ที่อาไศรยประพฤติพรหมจรรย์ แลประพฤติการ พระ พุทธสาศนา สั่งสอนศึกษา เล่าเรียน พระธรรมวินัย แลทำสังฆกรรมน้อยใหญ่ตามวินัยกิจโดยสดวกทุกประการ แต่ที่นี้คงขาดเปนของพระสงฆ์คณะธรรมยุตติกนิกาย ผู้เปนศิษยานุศิษย์ ศึกษา ตาม ธรรมลัทธิ ซึ่ง ฯ ข้า ฯ ผู้มีชื่อเขียนไว้ในท้ายหนังสือนี้ ได้เริ่มได้ริได้ชำระ ตกแต่ง ตั้ง ตำรา ขึ้น แล ท่านผู้มี

ปัญญา เลอียดได้ชำระ ตกแต่ง ต่อไป นั้น พวกเดียว ก็ ผู้จะได้อยู่ ได้บริโภค ที่นี้ ต่อไปนั้น ฯ ข้า ฯ ผู้มีชื่อ เขียนไว้ ในท้าย หนังสือ นี้ ยอมให้อยู่ แต่ ท่าน ผู้ที่ คน ทั้ง ปวง รู้ พร้อม กันว่า เป็น ศิษย์ ศึกษา ต่อ ๆ ไป ฯ ข้า ฯ มี ชื่อเขียนไว้ ใน ท้าย หนังสือ นี้ ๆ ไม่ยอมให้ พระสงฆ์ สามเณรพวกอื่น ที่มิใช่ศิษยานุศิษย์ศึกษาสืบ ไปแต่ ฯ ข้า ฯ นั้นเข้า อยู่ เป็นเจ้า ของ เลย เป็น แต่ ไปสู่ มาหาฤๅอาไศรยใน กำหนดวันเวลา ตาม น้ำใจ ยอมโดย ชอบใจของ พระสงฆ์คณะ ธรรมยุตติกนิกาย นั้นได้ ก็ ถ้า พระสงฆ์คณะ ธรรมยุตติกนิกาย ที่ อยู่ใน ที่นี้ก็ดีที่อื่น ก็ดี กลับ จิตร กลับใจ กลับรีต ลัทธิ ถือ อย่างพระสงฆ์นิกาย อื่น ก็ดี เข้ารีต ฝรั่ง แล สาสนา อื่น ก็ดี แล้ว ก็เป็น อันขาด หลุด จาก เป็นเจ้าของ ที่นี้ จะ อยู่ใน ที่ นี้ไม่ได้ ก็ ถ้า ด้วย เหตุใด เหตุหนึ่ง พระ สงฆ์ คณะ ธรรมยุตติกนิกาย สาบ สูญ สิ้นไม่ มีในแผ่น

ดิน เมื่อนั้นที่อันนี้จง ตกเปนของ พระ ผู้ มี พระภาคย์ พระบรมสาศดาอรหังสัมมา สัมพุทธเจ้าที่ปรินิพพาน แล้วนั้นเถิด ใคร มีศรัทธา จะ ประฏิบัติ นมัสการพระ เจดีย์ ก็ จง ประฏิบัติ นมัสการ เถิด ใคร จะใคร่ จำศีล ภาวนา ก็ จง มา จำศีล ภาวนา ตามควร แก่ ความเลื่อม ใสเทอญ) จะว่าวัด สำหรับพระสงฆ์ทั้งแผ่นดินไม่ได้ แต่ พัทธสิมานั้น ตาม พระวินัย จริง ๆ จะ ผูกในบ้าน ก็ได้ ที่ ของใคร ๆ ก็ได้ ฯ ข้า ฯ ผู้ มี ชื่อใน ท้าย หนังสือ นี้ไม่ มี สงไสยเลย ขออาราธนาพระผู้เปนเจ้า ทั้ง ปวง ผูก พัทธ สิมาใน ที่นี้ ด้วย ปาสาณนิมิตร คือ เสาใหญ่ ซึ่ง ปักไว้ใน ทิศ ทั้ง ๘ นี้เถิด เสาทั้ง ๘ นั้น ฯ ข้า ฯ ผู้มีชื่อในท้ายหนังสือนี้ ขอถวายเสาศิลาใน ทิศซึ่งปักไว้ในทิศทั้ง๘ เพื่อ จะให้เปนนิมิตร มหา พัทธสิมา แลอีก เสา ๒ ต้นประกับ กัน เพื่อจะ เปน สังเกต ที่ สวด สมมติในท่าม กลาง รวม ๑๐ ต้นนี้

เปนของพระสงฆ์ในคณะธรรมยุติกนิกาย ประดับพระอารามนี้ด้วย มอบถวายอีกพร้อมกับทั้งเสาศิลา ๑๐ ต้น ปักอยู่ในกลาง ๒ อยู่ในทิศทั้ง ๘ อีก ๘ เพื่อจะให้เปนนิมิตรในทิศทั้ง ๗ แลเปนสำคัญที่พระสงฆ์ยืนสวดผูกสิมาในท่ามกลางด้วย เพื่อจะได้สมมติสิมา

ณวัน ๖ ฯ๑ ๗ ค่ำ ปีฉลูสัปตศก พระพุทธสาสนกาล ๒๔๐๘ พรรษา ศักราช ๑๒๒๗ เปนปีที่ ๑๕ ฤๅเปนวันที่ ๕๑๔๑ ในรัชกาลประจุบันนี้ ฯ

อิทํ มยา รัญญา ปรเมนทมหามกุฏสิมา
สยามวิชิเต รัชชํ การยตา

หนังสือนี้แด่ข้าพระพุทธเจ้าสมเด็จ
พระปรเมนทรมหามกุฎ พระจอมเกล้าเจ้ากรุงสยาม

(พระบรมนามาภิธัยอย่างนี้ มีในจาฤกทั้งอักษรขอม อักษรอริยะกะ อักษรไทย อักษรภาษาละติน ภาษาอังกฤษ แลอักษรสิงหฬ)

พระราชนิพนธ์

คาถา หลักสีมา วัดราชประดิษฐ์

หลักที่ ๑

ปุรัตถิมาย ทิสาย   สีมาย สัมมตายิธ
ปฐมํ กิตติตํ นวมํ   ฆเฏตวา ปฏิกิตติตํ

สีมายํ ราชปติฏฐ   วิหารัสส สภาสิต
ฆนปาสาณถัมโภยํ   ปาการมัชฌนิสสิโต
ปุรัตถิมาย ทิสาย   นิมิตตํ โหติ กิตติตํ
เยนาญ์เญหิ ทิเสหิ   นิมิตเตหิ สมันตโต
สีมา สมานสํวาสา   สัมมตา เอกุโปสถา
ธัมมยุตติกสํเฆน   ยถาปัญญัตติการินา
ตํ ปุญ์ญํ ตัสส สํฆัสส   สัทธูปัตถัมภกัสส จ
สมานุโมทันตุ เทวา   สัพเพปิ สยามรัฏฐิกา

สถา รักขันติวิมํ สิมํ สํฆํ สิมาสมัยํ ปิ ฯ
ถายมาสมุตัญญา สิมาส เกน ายติ
ิมาไต สํโฆ ขัส ขัมเม ฐิโต ิรัพพุโท
สัฆูขัถัมภกัสสาสา ขัมมิกา สิชัฌติ สทา
ยํโข ราชปติฏฐ วิหาโร ติฏฐตํ จิรํ
อัตถาย ขัมมทารีนิ หิตาย ฯ สุขาย ฯ

๏ เสาศิลา ท่นนี้ เปน นิมิตร สิมา นา
ของ วัดราชประดิษฐ ปักไว้
ท่าม กลาง ย่าน ด้าน ทิศ ตวัน ออก นี้ นา
สงฆ์ ท่าน ทัก แล้ว ได้ ทัก เข้า ประจวบ วง ฯ
๏ สิมาไชยใช้ชื่อ โดย สม มติ นา
ทร ทาย ถุ นิยม เรียก ร้อง
บูชา เพื่อ อุปสม บท ที่ นแล
บาง เหล่า เข้า รับ ต้อง ครูค เหล่า เอาไกล ฯ

หลัก ที่ ๒

ปุรัตถิมายานุทิสาย สีมาย สัมมตายิธ
ทุติยํ ปาสาณถัมภํ นิมิตฺตํ กิตฺติตํ อิทํ

———

สีมายํ ราชปฏิญฺญ วิหารัสส ภัททิเก
ฆนปาสาณถัมโภยํ ปาการมัชฌนิสฺสิโต
ปุรัตถิมายานุทิสาย นิมิตฺตํ โหติ กิตฺติตํ
เยนาญฺญญหิ ทีปิเต นิมิตฺเตหิ สมันตโต
สีมาสมานสํวาสา สัมมตา เอกุโปสถา
ธัมมยุตฺติกสํเฆน ยถาปญฺญตฺติการินา
ยํ ปุญฺญํ ตัสส สํฆัสส สัทฺธุปฺปตฺติมฺภกัสส จ
สมานุโมทันตุ เทวา สัพเพปิ สยามรัฏฺฐกา
ตถา รักขันตุ อิมํ สีมํ สํฆํ สีมาสมัปปิ จ
ยถายมาสมุฏฺฐญฺญา สีมาสฺส เถน ทายติ

สิมาคโต สํโฆ รัส[illegible]   ธัมเม ฐิโต นิรัพพุโต
สัทธูยัตถัมภกัสสาสา   [illegible]มมิกา [illegible]ซ้ม[illegible] สทา
[illegible]ยํโซ ราชปติฏฐ   วิหาโร ติฏฐตุ จิรํ
อัตถาย ธัมม[illegible]ารีนํ   หิ[illegible]า[illegible] จ สุขาย จ

◎ เสาหิน[illegible]ศ ท่อนนี้   เปนนิมิตร [illegible]กนา
สถิตย์อยู่ยังอนุทิศ   [illegible]อกใต้
[illegible]ง วัดราชประดิษฐ   เปนที่ ส[illegible]งนา
นับร[illegible]ที่ [illegible]งได้   เขตรไว้เปนสงฆ์ ฯ

หลักที่ ๓

ทัก์ขิณา[illegible]ช ทิสาย สิมาย สั[illegible]มตาขิช
ต[illegible]ย์ ปาสาณถัม์ภิ   นิมิต์ตํ กิต์ติ[illegible] [illegible]ทํ

สิมายํ ราชปติฏ์ฐ   [illegible]วิหารัส์ส สภัส์สิร
ฆนปาสาณถัม์โภยํ   ปาการมัช์ฌ[illegible]นิส์สิโต
[illegible]ทัก์ขิณายิช ทิสาย   นิมิต์ตํ โหติ [illegible]กิต์ติ[illegible]
เยนาญ์ญูหิ จีทิเสหิ   นิมิต์เตหิ สมัน์ตโต
สิมา สมานสํวาสา   สัม์มตา เอกุโปสถา
ขัม์มยุต์ติกสํเฆน   [illegible]เถาย์ญ์ญัต์ติการินา
[illegible]ยิ ปุญ์ญํ ตัส์ส สํฆัส์ส   สัต์ถุย์ต์ถัม์ภกัส์ส ฯ
สมายุโม[illegible]นัตุ เทวา   สัพ์เพปิ สยามรัฏ์ฐิกา
สทา รัก์ขัน์ตุ์วิมํ สิมํ   สํฆํ สิมาสมัช์ปิ ฯ
ยถายมาสมุทัญ์ญา   สิมาส์ส เภน ขายติ

สิมาคโต สํโฆ จัส์ส　　ขัม์เม ฐิโต นิรัพ์พุโต
สัท์ธูป์ต์ถัม์ภกัส์สาสา　　ขัม์ภิกา สิข์ฌติ สทา
อยํโย ราชปติฏ์ฐ　　วิหาโร ติฏ์ฐตํ จิรํ
อัต์ถาย ธัม์มจารีนํ　　หิตาย ฯ สุขาย ฯ

๏ เสาศิ[illegible]ากลางย่านใต้ [illegible]สาม　　เปนนา
ของนิมิตรสีมาตาม　　ท่านชี้
[illegible]รงกลางคั่นวัดงาม　　เปนส่วน　　พระนา
ในวัดราชประติ[illegible]ฐ[illegible]นี้　　ชอบรู้โดยสถาน　　ฯ

ห[redacted]ก ที่ ๔

ทักขิณา[redacted]านุทิสาย สิมาย สัมม[redacted]าย[redacted]
จตุตถํ ปา[redacted]าณถ[redacted]ก นิมิต[redacted] กิตติตํ อิทํ

สิมายํ ราชปติฏฐ วิหารสส สภ[redacted]สิต
ฆนปาสาณถมภ โภยํ ปาการมชฌนิสสิโต
[redacted]ทกขิณายานุทิสา[redacted] นิมิตตํ โหติ กิตติตํ
เยนาญเญหิ จิทิเสหิ นิมิ[redacted]เตหิ สมนตโต
สิมา สมานสํวาสา สมมตา เอกุโปสถา
ธมมยุตติกสํเฆน ยถาบญญตติการินา
ยํ ปุญญํ ตสส สํฆสส สทธูปตถมภกสส จ
สมานุโมทนตุ เทวา สพเพปิ สยา[redacted]รฏฐิกา
สทา รกขนตุวิมํ สีมํ สํฆํ สิมาสมปิ ปิ จ
ยถายมาสมุหญญา สิมาสส เกน จายตึ

สิมาคโต สํโฆ รัสส ธัมเม ฐิโต [illegible]รัพพุโธ
สัทธูปัตถัมภกัสสาสา ธัมมิกา สิชฌตํ สทา
อยํโช ราชปติฏฐู วิหาโร ติฏฐตํ จิรํ
อัตถาย ธัมมจารินํ หิตาย ๆ สุขาย ๆ

◎ เสา มุม ทิศ ตกใต้ เปน สำ คัญ ผา
บอก เกยตร วัด แม่น ยำ เพื่อ รู้
การ กำหนด สะฆ์ ทำ เปน ที่ สี่ แอ
ที่ วัด ราช ประดิษฐู้ เขตร สิ้น เพียง มุม ฯ

หลักที่ ๕

ปัจฉิมายิ ทิสาย สิมาย สัมมะตายิ
ปัญจมํ ปาสาณถัมภํ นิมิตตํ กิตติตํ อิทํ

—※※※—

อิมายํ ราชปติฏฐ วิหารัสส สภัสสิม
ฆนปาสาณถัมโภยํ ปาการมัชฌนิสสิโต
ปัจฉิมายิ ทิสาย นิมิตติ โหติ กิตติตํ
เยนาญญติ จิกเสหิ นิมิตเตหิ สมันตโต
สิมา สมานสํวาสา สัมมตา เอกุโปสถา
ธัมมยุตติกสํเฆน ถายีญญุตติการินา
ตํ ปุญญํ ตัสส สํฆัสส สัญชนิตัมภถัสส ฯ
สมานุโมทันตุ เทวา สัพเพปิ สามรัฏฐิกา
ทา รักขันตุวิมํ มํ ฆํ สิมา มัญจปิ ฯ
ยถามาสมุทัญญา มาสส เกน ราชติ

สิมาคโต สโฆ รัฏ[redacted]   ขัมเม รูโต นิรัพ[redacted]พุโต
สัทธูนิติถัมภถัฏ[redacted]สา[redacted]า   ขัมมิกา สิขี[redacted]ทิ [redacted]กา
วยํโช ราชปติฏฐิรู   วิหาโร ติ[redacted]ฐูติ จิรั
อัตถาย ธัมมะ[redacted]ารีนํ   หิตาย [redacted] สุขาย [redacted]

◎ เสารยะก[redacted]างซานค้า[redacted] [redacted]วันตก
เปนที่ห้าตาหก   ต่[redacted]เต้า
แสดงเขตรซึ่งได้ยก   เปนส่วน [redacted]ิมานา
[redacted]อง วัด รา[redacted] ปร[redacted]คิษฐ์เจ้า   แผ่นหล้าถวายสงฆ์ ฯ

หลักที่ ๖

ปัจฉิมายานุทิสาย สีมาย สัมมตายิธ
ปัญจมํ ปาสาณถัมภํ นิมิตฺตํ กิตฺติตํ อิทํ

——✻✻——

สีมายํ ราชปติฏฺฐ วิสาลัสส สภัสสิธ
ฆนปาสาณถัมภํ ไภยํ ปาภารมัชฌนิสฺสิโต
ปัจฉิมายานุทิสาย นิมิตฺตํ โหติ กิตฺติตํ
เยมาญฺญิติ ทีปิเสหิ นิมิตฺเตหิ สมันฺตโต
สีมา สมานสํวาสา สัมมตา เอกุโปสถา
ธัมมยุตฺติกสํเฆน ยถาขญฺญตฺติการินา
ยํ ปุญฺญํ ตัสส สังฆัสส สัทธัมมตถัมภกัสส จ
สมานุโมทนฺตุ เทวา สัพเพปิ สยามรัฏฐิกา
สทา รักขันฺตุ อิมํ สีมํ สํฆํ สีมาสมัมติ [illegible]
ยถาสมาสมุทัญฺญา สีมาสัส เถน [illegible]

[redacted]มาคโต สโม จัส[redacted]   ธัมเม ฐิโต นิรั[redacted]พุโท
สัทธูปัตถัมภกัส[redacted]าสา   ธัมมิกา สิช์ฌตํ [redacted]
[redacted]ยํโช [redacted]าชปติฏ์ฐ   วิหาโร [redacted]ฏ์ฐตํ จิรํ
อัต[redacted]ถาย ธัมมจา[redacted]นํ   หิตาย จ สุขา[redacted] [redacted]

๑ เสา[redacted]หกปักไว้   ในมุม วัดนา
ข้าง ทิศ ตวั[redacted] ตก เหน[redacted] คุม   เขตรไว้
ทางสามแพร่[redacted]ร่วม ป[redacted]ะชุม ใกล้นิมิตร   คั้นนา
เขตร วัด ราช ประดิษฐ์ไ[redacted]   ประจักษ์แจ้ง ประชา ชน ฯ

หลักที่ ๗

อุตฺตรายํ ทิสาย   สิมาย สมฺมตายํ

สตฺตมํ ปาสาณถมฺภํ   นิมิตฺตํ กิตฺติตํ อิทํ

สิมายํ ราชปติฏฺฐ   วิหารสฺส สภสฺสิร
ฆนปาสาณถมฺโภยํ   ปาการมชฺฌนิสฺสิโต
อุตฺตราย ทิสาย   นิมิตฺตํ โหติ กิตฺติตํ
เยนาญฺญติ จีทิเสหิ   นิมิตฺเตหิ สมนฺตโต
สิมา สมานสํวาสา   สมฺมตา เอกุโปสถา
สมฺมยุตฺติกสํเฆน   ยถาปญฺญตฺติการินา
ตํ ปุญฺญํ ตสฺส สํฆสฺส   สทฺธุปตฺถมฺภกสฺส จ
สมานุโมทนฺตุ เทวา   สพฺเพปิ สยามรฏฺฐิกา
สทา รกฺขนฺตุ อิมํ สิมํ   สํฆํ สิมา สมปฺปิ จ
ตถายมาสมฺมุติญฺญา   สิมาสฺส เกน รายติ

สิมาคโต สไม รัส[redacted] ธัมเม ฐิโต นิรัพพุโท
สักยู[redacted]คัดัมภกัสสา[redacted]า ธัมมิกา สิชฌตํ สทา
อยโช [redacted]าชปติฏฐ วิหาโร ติฏฐตํ จิรํ
[redacted]ถาย ธัมมจารีนํ หิตาย ฯ สุขาย ฯ

◎ เสา กลางที่ เจ็ด ท้าย กำแพง ในผา
เป็น นิมิตร ทิศ เหนือ แถลง บอกไว้
ว่า สิมา หนึ่ง อย่า แคลง ใช่ เกษตร สองแอ
วัด ราช ประดิ[redacted]ฐไท้ ธิราช เจ้า อำนวย ฯ

หลักที่ ๘

อุตฺตรายานุทิสาย สิมาย สมฺมตาย
อัฏฺฐมํ ปาสาณถมฺภํ นิมิตฺตํ กิตฺติตํ อิทํ

สิมายํ ราชปติฏฺฐ วิหารสฺส สภ[redacted]สิธ
ฆนปาสาณถมฺโภยํ ปาการมชฺฌนิสฺสิโต
อุตฺตรายานุ[redacted]สาย นิมิตฺตํ โหติ กิตฺติตํ
เยนาญฺเญหิ [redacted]ทิเสหิ นิมิตฺเตหิ สมนฺตโต
สิมา สมานสํวาสา สมฺมตา เอกุโปสถา
ธมฺมยุตฺติกสํเ[redacted]น ยถาปญฺญตฺติการิณา
ยํ ปุญฺญํ ตสฺส สํฆสฺส สทฺธิปตฺถมฺภกสฺส [redacted]
[redacted]มานุโมทนฺตุ เทวา สพฺเพปิ สยามรฏฺฐิกา
สท[redacted] รกฺขนฺ[redacted]วิมํ สิมํ สํฆํ [redacted]มา สมํปิ ฯ
ยถายมาสมุหญฺญา สิมาสฺส เกน รายตํ

สิมาคโต สํโฆ จัส๎ส ธัม๎เม ฐิโต นิรัพ๎พุโต
สัท๎ฐูปัต๎ถัม๎ภกัส๎สาสา ธัม๎มิกา สิช๎ฌติ สทา
อยํ โข ราชปติฏ๎ฐ วิหาโร ติฏ๎ฐตํ จิรํ
อัต๎ถาย ธัม๎มจารีนํ หิตาย ฯ สุขาย ฯ

๏ เสา นิมิตร ที่แปด ข้าง ออก เหนือ
คิด เขตร วัด ซึ่ง เหลือ ยกไว้
สิมา ห่อน ปน เจือ กับ ที่
วัด ราช ประดิษฐไท้ ธิราช เจ้า อำนวย ฯ

หลัก กลาง

สิมาย สํเพนิธ สั์มตาย
ไรหามวิต์ถารปมาณมัช์เฌ
ปาสาณถั์มโภ ฆนเสลภูโต
อุส์สาปิโต สั์มติฐานทัส์สี
ยัส์เสว หาสั์นฐิโต วิยัต์โต
สํฆั์มหิ เอโก พลวั์นตภิก์ขุ
ทิสาสุ สั์พพาสุปิ อัญ์ฐเส์วว
นิมิต์ตถั์มเภ อนุกิต์ตยิต์วา
สํฆานุโต สั์มติกั์มวาจา
สาเวสิ สั์มาว ยถาต์ตการี

ยํ บุญ์ญํ ตัส์ส สํฆัส์ส ธั์มยุต์ติกวาทิโน
ปรเมน์ทาธิราชัส์ส สัก์ยบุต์ตภิก์ขัส์ส ฯ

สมานุโมทนฺตุ เทวา สพฺเพปิ สฺยามรฏฺฐิกา
สทา รกฺขนฺตุวิมํ สีมํ สํฆํ สิมาสมฺมิปิ ฯ
ขฺวายมาสมุหญฺญา สิมาสฺส เกน รายดี
สิมาคโต สํโฆ จิสฺส ธมฺเม ฐิโต นิรพฺพุโท
สทฺธูปตฺถมฺภกสฺสาสา ธมฺมิกา สิชฺฌตํ สทา
อยํโข ราชปติฏฺฐ วิหาโร ติฏฺฐตุ จิรํ
อตฺถาย ธมฺมจารีนํ หิตาย ฯ สุขาย ฯ

๏ วัดราชประดิษฐนี้ ราชประดิษ ฐานแฮ
นามเก่าไม่เอาติด เรียกร้อง
ลดหย่อนรวมให้ผิด ชื่อเก่า น้อยนา
ตามยศชื่อย่อมพ้อง เช่นใช้ทุกเมือง ฯ
๏ วัดราชประดิษฐนี้ เปนของ
สงฆ์เหล่าธรรมยุติครอง จึ่งได้
สงฆ์เหล่าอื่นอย่าปอง มาอยู่ เลยนา
สมเด็จมกุฎราชให้ สั่งไว้แม่นยำ ฯ

๏ พัทธสีมาวัดนี้ รวบรัด
ผูกรอบครอบทั้งวัด หมดสิ้น
เสานิมิตรแสดงชัด ทั้งแปด ทิศนา
มีเขตรวัดเป็นชิ้น แยกข้างบูรพา ฯ

๏ สังฆกรรมทำได้ทั่ว ทั้งวัด นี้นา
แต่ว่าจำประฏิบัติ ถี่ถ้วน
ชุมนุมภิกษุบรรพสัช ให้หมด เจียวนา
ทวารทั่วทุกทิศล้วน ปิดแล้วจึงกระทำ ฯ

